

ДЕТЕРМІНАНТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗЕЛЕНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

*Т. В. Пімоненко, к. е. н., доцент, Сумський державний університет,
tetyana.pimonenko@gmail.com*

У статті систематизовано основні передумови розвитку ринку зелених інвестицій. Визначено, що реалізація індикативних цілей сталого розвитку, наявні політичні конфлікти, постійна нестача фінансових ресурсів обумовлює пошук альтернативних шляхів залучення інвестицій на реалізацію стратегії зеленого зростання як на національному, так і на корпоративному рівнях. Визначено, що сповільнений темп розвитку вітчизняного ринку зелених інвестицій обумовлений низкою факторів, а саме: неузгодженість державного регулювання; відсутність загальноприйнятих теоретико-методичних основ теорії зелених інвестицій; стереотипне мислення щодо неприбутковості зелених інвестицій тощо. У зв'язку з цим автором визначено, що вирішення вищезазначених проблем та активізація ринку зелених інвестицій можливі при умові взаємодії державного та бізнес секторів. При цьому необхідним є визначення ключових детермінант підвищення ефективності менеджменту зелених інвестицій як на національному так і корпоративному рівнях.

Встановлено, що підвищення ефективності менеджменту зелених інвестицій на рівні компанії можливе за рахунок формування дієвого набору маркетингових інструментів промовності її зеленого бренду. Активізація ринку зелених інвестицій неможлива без дієвого механізму державної підтримки зелених інвесторів. Так, на основі емпіричних розрахунків (на прикладі країн ЄС) автором визначено, що зростання обсягу зелених інвестицій призводить до зниження викидів парникових газів (3%), до зростання питомої ваги відновних джерел енергії у загальному енергоспоживанні (6%), до зростання ВВП (6%). У зв'язку з цим необхідним є використання досвіду країн ЄС щодо розробки системи мотиваційних інструментів залучення зелених інвестицій. Окрім цього, необхідним є включення пріоритетності напрямів активізації ринку зелених інвестицій у наявні стратегії розвитку країни.

Ключові слова: інвестиції, сталий розвиток, зелене зростання, зелені інвестиції, стейкхолдери.

Постановка проблеми. Мейнстрімом сучасного світового розвитку є впровадження принципів сталого розвитку у всі сектори економіки на всіх рівнях. Так, низка країн, у тому числі Україна, підписали угоду про реалізацію цілей сталого розвитку 2030. При цьому основними цілями є поширення зелених проектів, впровадження зеленого виробництва, підвищення екологічної свідомості суспільства, розвиток відновних джерел енергії, зниження парникових викидів та ін. Треба відмітити, що реалізація ви-

щезазначених цілей потребує залучення додаткових фінансових ресурсів. Однак, наявні в країні політичні та економічні конфлікти обумовлюють спрямування державних коштів на вирішення нагальних проблеми, а не на забезпечення зеленого зростання країни. Окрім цього, вітчизняний бізнес-сектор є основою економічного розвитку країни. Поряд із цим, зростання економічної активності бізнес-сектору супроводжується посиленням екологічного навантаження на навколишнє природне середовище.

Також, сучасний споживач прагне споживати екологічно безпечні продукти. Тож, бізнес-сектор повинен реагувати та адаптуватись відповідно до вимог ринку та споживачів, що у свою чергу потребує залучення додаткових інвестицій. Досвід країн ЄС свідчить, що в умовах нестачі фінансових ресурсах, перспективним напрямом залучення додаткових фінансових ресурсів є розвиток ринку зелених інвестицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Результати попередніх досліджень у роботах [1] свідчать, що низка як вітчизняних так і зарубіжних вчених досліджують питання розвитку ринку зелених інвестицій. Не дивлячись на вагомий науковий доробок у даному напрямі універсальний та загальноприйнятий підхід до визначення зелених інвестицій відсутній. Так, одна група вчених Еюрад Л., Мартін П., Гнатишин М. у працях [6–8] визначають, що зелені інвестиції спрямовуються на проекти, що призводять до зниження викидів CO₂. Інша група вчених Мартінез-Овієдо Р., Медда Д. [8] визначають, що зелені інвестиції це інвестиції у зелені проекти, чисті технології, відновлювальні джерела енергії. Найпоширенішою концепцією є визначення зелених інвестицій, як інвестиції у відновлювані джерела енергії [1–3]. Так, зелені інвестиції – це інвестиції у зелені активи, що забезпечують поширення зелених технологій, проектів, ініціатив, які забезпечують зниження негативного впливу на навколишнє природне середовище.

Слід зазначити, що низка науковців фокусують свої дослідження на виокремленні бар'єрів, що стримують розвиток ринку зелених інвестицій. При цьому більшість зарубіжних досліджень зорієнтовані на виокремлення механізмів вирішення наявних проблем на національному рівні. У зв'язку з цим необхідним є аналіз та систематизація механізмів нівелювання факторів, що стримують розвиток ринку зелених інвестицій як на державному так і на корпоративному рівнях.

Формулювання мети статті. Метою даної статті є аналіз факторів активізації вітчизняного ринку зелених інвестицій з метою виокремлення стратегічних напрямів адаптації політики розвитку як країни в цілому так і бізнес-сектору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Світові тенденції загострення екологічних проблем обумовлюють нагальне впровадження проактивних механізмів їх вирішення. Так досвід країн ЄС свідчить, що у порівнянні з 1990 роком обсяги викидів парникових газів у 2016 році значно зменшились, хоча ВВП на душу населення у 2016 році значно вище ніж у 1990 році. При цьому треба відмітити, що стрімке зниження викидів парникових газів спостерігалось у період з 2007–2009 роки – період фінансової кризи. При цьому після відновлення фінансової стабільності обсяги викидів парникових газів поступово продовжували знижуватись (рис. 1).

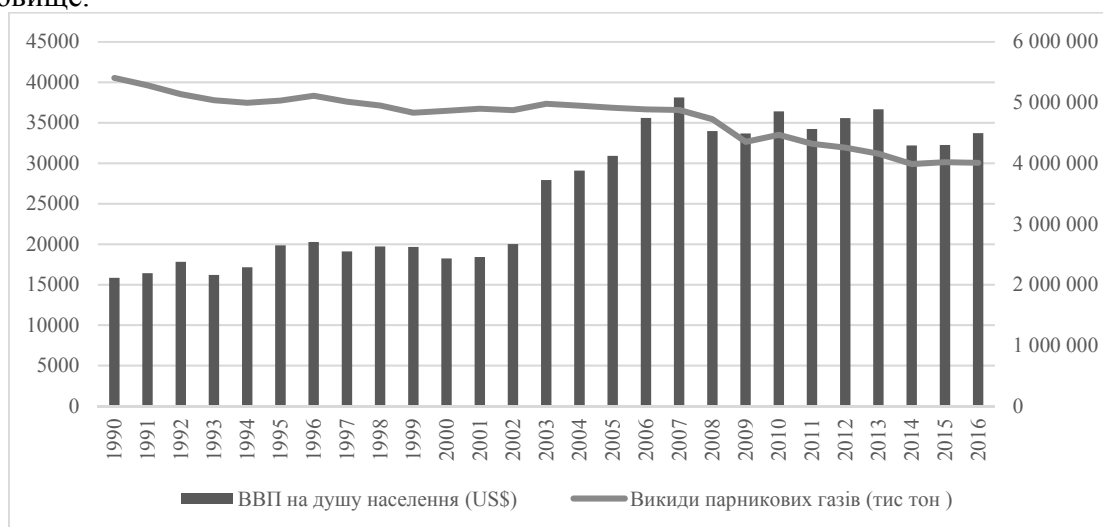

Рис. 1. Динаміка ВВП на душу населення та обсягів викидів парникових газів в країнах ЄС (побудовано за: [4; 11])

Отже, можна зробити висновок, що політика країн ЄС впровадження принципів сталого розвитку, підтримка розвитку альтернативних джерел енергії, активізація ринку зелених інвестицій, розбудова зеленого фондового ринку, формування системи екологічної освіти є ефективними та призводять до прямих екологічних вигід – зменшення екодеструктивного впливу на навколишнє природне середовище. Не дивлячись на вагомий результат країн ЄС, експерти Європейського інвестиційного банку оцінюють розрив між наявним та необхідним обсягом зелених інвестицій на рівні 270 млрд EUR.

На відміну від країн ЄС, вітчизняна економіка та бізнес-сектор відчувають постійну нестачу у фінансових ресурсах. У зв'язку з цим враховуючі вітчизняні реалії необхідним є затвердження на державному рівні плану дій підтримки та розбудови системи фінансування сталого розвитку. Однією із норм даного плану повинно стати формування концепції розвитку ринку зеленого інвестування. При цьому враховуючі результати дослідження [1, 6–9] можна виокремити наступні фактори, що стримують розвиток ринку зелених інвестицій у вітчизняну економіку, а саме:

- не узгодженість державного регулювання ринку зелених інвестицій;
- відсутність загальноприйнятих теоретико-методичних основ теорії зелених інвестицій;
- стереотипне мислення щодо неприбутковості зелених інвестицій та ін.
- широке коло стейкхолдерів, що мають власні інтереси;
- низький рівень довіри до бренду «зелений» серед стейкхолдерів;
- відсутність законодавчо прийнятого механізму оприлюднення нефінансової звітності компаніями, які позиціонують себе як «зелені» компанії у відкритому доступі;
- відсутність інституціональної інфраструктури (зелений фондовий ринок, зелені фонди, зелені банки та ін.);
- відсутність уніфікованих принципів обліку зелених активів;

– неефективна система екологічної сертифікації та ліцензування зелених продуктів або послуг тощо.

Зазначимо, що вищезазначені проблеми є взаємозалежними. Так, зміна одного параметру призводить до зміни іншого. Тому механізм активізації ринку зелених інвестицій та вирішення вищезазначених проблем повинен базуватись на принципах комплексності та системності. У зв'язку з цим є впровадження механізмів на всіх рівнях.

Результати дослідження свідчать, що підвищення ефективності менеджменту зелених інвестицій можливе за рахунок формування дієвої маркетингової програми промоції зеленого бренду компанії. При цьому необхідним є використання сучасних інструментів зеленого маркетингу. У свою чергу ефективний набір маркетингових комунікацій з стейкхолдерами (акціонери, держава, споживачі та інвестори) забезпечать формування позитивного іміджу компанії та підвищення рівня довіри інвесторів до зеленого бренду компанії (рис. 2).

На основі систематизації передового досвіду та особливостей формування зеленого бренду компанії з метою залучення зелених інвестицій можна зробити висновок, що традиційна маркетингова концепція 8P повинна бути удосконалена за рахунок включення принципів сталого розвитку при формуванні маркетингових програм. У рамках даного дослідження запропоновано наступні основні принципи зеленого маркетингу: ціноутворення з урахуванням зелених цілей; зелені інвестиції як продукт; позиціонування на ринку зелених інвестицій; просування бренду «зелений»; формування зеленого іміджу та бренду; основні стейкхолдери ринку зелених інвестицій; державна підтримка та політичний клімат; зелене виробництво, якість та сертифікація.

Треба відмітити, що забезпечення ефективного менеджменту зелених інвестицій на рівні компанії не можливе без дієвого механізму державного регулювання ринку зелених інвестицій.

Рис. 2 Концептуальна модель взаємодії компанії зі стейкхолдерами у рамках концепції формування зеленого бренду

Слід відмітити, що аналіз зарубіжного досвіду свідчить, що ефективно діючий ринок зелених інвестицій забезпечує отримання ряд переваг для всіх секторів економіки. З метою виокремлення переваг для вітчизняної економіки від розвитку ринку зелених інвестицій було використано модифіковано функцію економічного зростання (формула 1).

$$GDP = F(GI, GHG, RE) \quad (1)$$

де GDP – ВВП на душу населення, GI – зелені інвестиції; GHG – обсяг парникових викидів; RE – питома вага відновних джерел енергії у загальному енергоспоживанні.

Для аналізу панельних даних використана функція (2).

$$\ln GDP_{it} = \phi + \alpha \ln GI_{it} + \beta \ln GHG_{it} + \gamma \ln RE_{it} + \mu_{it} \quad (2)$$

де α, β, γ – регресійні параметри; μ – статистична помилка; $i=1, \dots, N$; $t=1, \dots, T$.

Для аналізу було обрано країни ЄС. Так як Україна вже розпочала процес євроінтеграції, актуальним є вивчення досвіду країн ЄС з метою синхронізації вітчизняних

політик та стратегій розвитку з європейськими орієнтирами.

Масив даних для аналізу було сформовано на основі баз даних Світового банку даних (World Data Bank), Євростат (Eurostat), Європейського екологічного агентства (European Environmental Agency).

З метою перевірки даних на стаціонарність було проведено панельні тести на одиничний корінь. Результати проведених тестів свідчать, що дані стали стаціонарними після першого рівня (табл. 1).

Таблиця 1. Результати тестів на одиничний корінь (розраховано автором)

Змінні	LLC		IPS	
	Stat.	Prob.	Stat.	Prob.
<i>Нульовий рівень</i>				
GDP	-2,86	0,002	0,59	0,72
GI	-4,13	0,00	-0,16	0,44
GHG	-7,76	0,00	-3,09	0,001
RE	-6,04	0,00	0,58	0,28
<i>Перший рівень</i>				
GDP	-24,05	0,00	-9,54	0,00
GI	-17,78	0,00	-7,20	0,00
GHG	-20,57	0,00	-9,52	0,00
RE	-11,76	0,0000	-5,04	0,00

LLC – Левін Лін та Чу тест; IPS – Ім Пірсан та Шін тест.

Результати проведеного тесту Педроні дають підстави зробити висновок про коінтеграцію між аналізованими змінними на рівні 1% та 5%. Наявність коінтеграційних зв'язків дають підстави використати модифікований метод найменших квадратів (Fully Modified Ordinary Least Squares).

Отримані результати (таблиця 2) дають підстави зробити висновок про статистично значимий зв'язок між проаналізованими показниками: обсягом зелених інвестицій, викидами парникових газів, питомої ваги відновних джерел енергії у загальному

енергоспоживанні, ВВП. Так, на основні емпіричних розрахунків (на прикладі країн ЄС) автором визначено, що зростання обсягу зелених інвестицій на 1% призводить до зростання ВВП на 6,4%, зниження викидів парникових газів на 3,08%, до зростання питомої ваги відновних джерел енергії у загальному енергоспоживанні на 5,6%.

Отримані дані підтверджують гіпотезу, що зростання ВВП на 1% призводить до зростання обсягів викидів парникових газів на 9,35%.

Таблиця 2

Результати використання модифікованого методу найменших квадратів

Змінні параметри	Незмінні параметри	Коефіцієнт	Prob
GDP	GI	6,40	(0.00)*
	GHG	0,39	(0.00)*
	RE	38,18	(0.00)*
GHG	GDP	9,35	(0.00)*
	GI	-3,08	0,27
	RE	-5139,85	(0.00)*
RE	GDP	0,002	(0.00)*
	GI	5,600	(0.00)*
	GHG	0,01	(0.00)*
GI	GDP	0,19	(0,0001)*
	GHG	0,004	(0,0003)*
	RE	99,44	(0,01)**

Так, враховуючі досвід країн ЄС першочерговим завданням є впровадження та затвердження на державному рівні обов'язкової норми з публікації нефінансової звітності компаніями. Це в свою чергу призведе до мінімізації випадків використання псевдо маркетингового інструменту грінвошинг (greenwashing), а також забезпечить підвищення рівня довіри до зеленого бренду компанії.

Треба відмітити, що згідно оцінок експертів [10] у ЄС відсоток компаній, що публікують свою нефінансову звітність зростає з кожним роком. У 2017 році відсоток компаній, що добровільно публікують у відкритому доступі свою нефінансову звітність зріс до 77% з 71% у 2011 році. Окрім цього, ЄС планує закріпити дану норму як обов'язкову та почати її впровадження протягом 2019–2020 років.

Треба зазначити, що у вітчизняній практиці на законодавчому рівні закріплено норму обов'язкового розкриття лише фінан-

сової інформації на фондовому ринку емітентами цінних паперів в загальнодоступній інформаційній базі даних. Дана норма регулюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку України.

Наступним дієвим механізмом є формування принципів екологічної сертифікації, маркування та ліцензування. У даному аспекті дана вимога є обов'язковою в рамках угоди про Євроінтеграцію. При цьому для України є нагальним дотримання принципів прозорості та незалежності при розбудові вітчизняної системи зеленої сертифікації.

З метою підвищення рівня мотивації інвестувати у зелені проекти доцільним є формування системи державних зелених кредитів. Окрім цього, при проведенні державних тендерів необхідним є включення вимоги щодо відповідності діяльності компанії-виконавця критеріям та принципам сталого розвитку.

Наступним фактором є розбудова зеленого фондового ринку. При цьому можливим є залучення зелених інвестицій в економіку за рахунок випуску державних зелених бондів.

Основною метою активізації вітчизняного зеленого фондового ринку це сприяння обігу та раціональному розміщенню зелених фінансових ресурсів, надавати можливість самостійно оцінювати еколого-економічну ефективність менеджменту компанією, створювати умови для чесної конкуренції та обмежувати монополізм.

Висновки. Результати дослідження свідчать, що в умовах обмеженості ресурсів на фінансування заходів по реалізації індикативних цілей сталого розвитку необхідним є активізація вітчизняного ринку зелених інвестицій. При цьому актуальним є підвищення ефективності менеджменту зелених інвестицій як на рівні країни так і на рівні компанії. Так, з метою залучення додаткових зелених інвестицій в розвиток компанії необхідним є формування ефективної маркетингової програми промоції її зеленого бренду. При цьому ключовим моментом є підвищення рівня довіри до зеленого бренду з боку основних стейкхолдерів. Окрім цього, позитивне ставлення до екологічного бренду компанії призводить до підвищення капіталізації компанії, що тим самим підвищує інвестиційну привабливість компанії.

У свою чергу, активізація ринку зелених інвестицій неможлива без ефективної державної підтримки. Так визначено про необхідність адаптації досвіду країн впровадження інструментів підтримки зеленого інвестування.

Треба відмітити, що ефективне функціонування ринку зелених інвестицій не можливе без колоборації державного та корпоративного секторів. Тож у даному напрямі ініціатива, в першу чергу, повинна виходити від бізнес-сектору, а роль уряду полягає у своєчасній реакції на зазначені вимоги та формуванні відповідного нормативного та мотиваційного забезпечення.

Література

1. Пімоненко Т. В. Зелене інвестування: досвід ЄС для України / Т. В. Пімоненко, К. В. Лушчик // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. – 2017. – № 4. – С. 121–127.

2. Delmas M. The drivers of greenwashing / M. Delmas, B. V. Cuerel // California Management Review. – 2011. – Issue 54. – P. 64–87.

3. Dkhili H. Environmental performance and institutions quality: evidence from developed and developing countries / H. Dkhili // Marketing and Management of Innovations. – 2018. – Issue 3. – P. 333–244.

4. European Environment Agency. Greenhouse gas emissions by source sector. – 2019. – On line at: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

5. Eurostat. [Електронний ресурс] The share of renewable energy in gross final energy consumption by sector. – 2018. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=sdg_07_40

6. Eyraud L. Green investment: Trends and determinants / L. Eyraud, B. Clements, A. Wane // Energy Policy. – 2013. – Issue 60. – P. 852–865. doi:10.1016/j.enpol.2013.04.039

7. Hnatyshyn M. Decomposition analysis of the impact of economic growth on ammonia and nitrogen oxides emissions in the European Union / M. Hnatyshyn // Journal of International Studies. – 2018. – 11(1). – P. 201–209.

8. Martin P. R. Managers' green investment disclosures and investors' reaction / P. R. Martin, D. V. Moser // Journal of Accounting and Economics. – 2016. – № 61(1). – P. 239–254. doi:10.1016/j.jacceco.2015.08.004

9. Martinez-Oviedo R. Natural capital accounting and finance / R. Martinez-Oviedo, F. Medda // Textbook. – 2018.

10. The KPMG Survey of Corporate Responsibility Reporting 2017 [Electronic resource]. – 2018. – Accessed mode : <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2017/10/kpmg-survey-of-corporate-responsibility-reporting-2017.pdf>

11. World Data Bank. World Development Indicators. – 2019. – On line at: <https://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=2&series=NY.GDP.PCAP.CD&country=#>

References

1. Pimonenko, T. *Zelene investuvannya: dosvid EU dlya Ukrainy* [Green investing: EU experience for Ukraine] / T. V. Pimonenko, K. V. Lushyk. // Visnyk Sumskoho derzhavnoho universytetu. Seriya Ekonomika. – 2017. – №4. – P. 121–127.

2. Delmas M. The drivers of greenwashing / M. Delmas, B. V. Cuerel // California Management Review. – 2011. – Issue 54. – P. 64–87.

3. Dkhili H. Environmental performance and institutions quality: evidence from developed and developing countries / H. Dkhili // Marketing and Management of Innovations. – 2018. – Issue 3. – P. 333–244.

4. European Environment Agency. Greenhouse gas emissions by source sector. – 2019. – On line at: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

5. Eurostat. [Elektronnyy resurs] The share of renewable energy in gross final energy consumption by sector. – 2018. – Rezhym dostupu:

https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=sdg_07_40

6. Eyraud L. Green investment: Trends and determinants / L. Eyraud, B. Clements, A. Wane // *Energy Policy*. – 2013. – Issue 60. – P. 852–865. doi:10.1016/j.enpol.2013.04.039

7. Hnatyshyn M. Decomposition analysis of the impact of economic growth on ammonia and nitrogen oxides emissions in the European Union / M. Hnatyshyn // *Journal of International Studies*. – 2018. – 11(1). – С. 201–209.

8. Martin P. R. Managers' green investment disclosures and investors' reaction / P. R. Martin, D. V. Moser // *Journal of Accounting and Economics*. – 2016.

–№ 61(1). – P. 239–254. doi:10.1016/j.jacceco.2015.08.004

9. Martinez-Oviedo R. Natural capital accounting and finance / R. Martinez-Oviedo, F. Medda // *Textbook*. – 2018.

10. The KPMG Survey of Corporate Responsibility Reporting 2017 [Electronic resource]. – 2018. – Accessed mode : <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2017/10/kpmg-survey-of-corporate-responsibility-reporting-2017.pdf>

11. World Data Bank. World Development Indicators. – 2019. – On line at: <https://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=2&series=NY.GDP.PCAP.CD&country=#>

ДЕТЕРМИНАНТЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕНЕДЖМЕНТА ЗЕЛЕННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ

Т. В. Пимоненко, к. э. н., доцент, Сумской государственной университет

В статье систематизированы основные предпосылки развития рынка зеленых инвестиций. Определено, что реализация индикативных целей устойчивого развития, имеющиеся политические конфликты, постоянная нехватка финансовых ресурсов обуславливает поиск альтернативных путей привлечения инвестиций на реализацию стратегии зеленого роста как на национальном, так и на корпоративном уровне. Определено, что низкие темпы развития отечественного рынка зеленых инвестиций обусловлены рядом факторов, а именно: не согласованность государственного регулирования; отсутствие общепринятых теоретико-методических основ теории зеленых инвестиций; стереотипное мышление про не прибыльности зеленых инвестиций и др. В связи с этим автором определено, что решение вышеуказанных проблем и активизация рынка зеленых инвестиций возможно при условии взаимодействия государственного и бизнес секторов. При этом необходимо определение ключевых детерминант повышения эффективности менеджмента зеленых инвестиций как на национальном, так и корпоративном уровнях.

Установлено, что повышение эффективности менеджмента зеленых инвестиций на уровне компании возможно за счет формирования действенного набора маркетинговых инструментов продвижения ее зеленого бренда. Активизация рынка зеленых инвестиций невозможна без действенного механизма государственной поддержки зеленых инвесторов. Так, на основе эмпирических результатов (на примере стран ЕС) автором определено, что рост объема зеленых инвестиций приводит к снижению выбросов парниковых газов (3%), к росту удельного веса возобновляемых источников энергии в общем энергопотреблении (6%), к росту ВВП (6%). В связи с этим необходимо использование опыта стран ЕС по разработке системы мотивационных инструментов привлечения зеленых инвестиций. Кроме этого, необходимо включение направлений активизации рынка зеленых инвестиций в имеющиеся политики и стратегии развития страны.

Ключевые слова: инвестиции, устойчивое развитие, зеленый рост, зеленые инвестиции, стейкхолдеры.

DETERMINANTS OF IMPROVING THE EFFICIENCY OF GREEN INVESTMENT MANAGEMENT

T. V. Pimonenko, Ph. D (Econ.), Associate Professor, Sumy State University

The paper deals with the analysis of the preconditions for the development of the green investment market. It has been identified that the implementation of sustainable development goals, the current political conflicts, the lack of financial resources result in the development of alternative ways to attract investments for implementation of the green growth strategy both at the national and

the corporate levels. It has been proved that developing of green investment market was limited by the following factors: issues incoherent state regulation; the absence of generally accepted theoretical and methodological foundations of the green investments' theory; stereotyped thinking about the non-profit green investment, etc. In this regard, it is determined that solving the above issues and activating the green investments market could be realized through the collaborations between the government and business sectors. Therefore, it is necessary to determine the key components of increasing the efficiency of green investment management both at the national and corporate levels.

It is proved that increasing the efficiency of green investments management at the company level was possible due to the formation of the effective system of marketing instruments for promoting the company's green brand. The findings proved that activation of the green investment market was not possible without an effective mechanism of state support for green investors. Thus, on the basis of findings (for EU countries), the author identified that the increase of green investment leads to a reduction of greenhouse gas emissions (3%), to an increase in the share of renewable energy in total energy consumption (6%), to GDP growth (6%). In this regard, it was necessary to adapt the EU experience on developing a system of incentive instruments for attracting green investments. In addition, the author highlighted that it was necessary to include the questions for activation of the green investment market in the current country's policy and strategies.

Keywords: investment, sustainable development, green growth, stakeholders.

Надійшла до редакції 5.01.2019 р.